

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Pedagogická fakulta-katedra pedagogiky a psychologie,
oddělení technologie vzdělávání
prof. PaedDr. Gabriel Švejda, CSc.

Jeronýmova 10, 371 15 České Budějovice, ☎+fax: 0042038 7773101
mobil: 00420 728 709 225 e-mail: svejda@pf.jcu.cz

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autorka diplomové práce: „Charakteristické rysy současné rodiny“ Bc. Lenka Mužíková zvolila pro dané téma sociálně-pedagogický přístup z logické premisy, že rodina je základním a přirozeným prostředím dítěte. Dalším, velmi správným rozhodnutím je její zájem o historickou kontinuitu včetně trendů jejího vývoje.

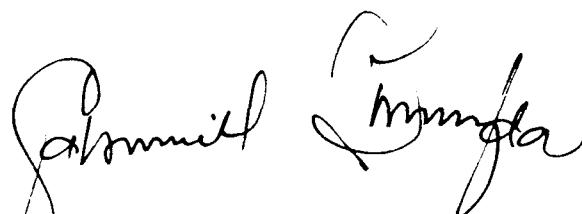
Práce je rozdělena na pět základních částí. První, která podává definici rodiny, hovoří o významu rodiny a jejích různých nejběžnějších současných podobách a závěrem analyzuje funkci rodiny. Druhou, která ukazuje stručný historický vývoj rodiny ve 2. polovině 20. století. Třetí část pojednává o jednotlivých charakteristických rysech rodiny. Čtvrtá část je zaměřena nad tím, zda je současná rodina v krizi a jaká je její budoucnost. Pátá část je věnována vyhodnocení malého výzkumného šetření, kterým se autorka pokusila zjistit názory mladých lidí na rodinu a manželství a dále to, zda vnímají, že se rodina mění, je v krizi a zda má budoucnost. Práce je zaměřena nad rodinou minulosti a přítomnosti – neboť jaká dnešní rodina je, můžeme lépe pochopit jen poznáním její minulosti – tedy vývoje, kterým prošla. Vývoj rodiny byl ovlivňován kulturou společnosti, ekonomickými a politickými faktory, náboženstvím, etickými normami, hodnotami společnosti, city, psychickými a sociálními potřebami a vývojem lidského poznání. Autorka se pokusila charakterizovat současnou euroamerickou rodinu (s přihlédnutím k českým poměrům), porovnat její minulost a přítomnost, a to v určitých vymezených bodech. Zajímalo jí, v čem a nakolik se rodina změnila, a sleduje důsledky těchto proměn – ať už kladné či záporné. Také se pokusila zamyslet nad tím, zda je dnešní rodina v krizi a jaká je její budoucnost. Klade si otázku, zda je možné o současné rodině říci, že je „horší“, než rodina v minulosti – neboť takový je často můj pocit z obrazu rodiny prezentovaného médií. Záměrně se totiž mnohdy upozorňuje pouze na její negativa, a tak je člověku nenápadně – a je otázkou zda záměrně – podsouvána

představa o špatném stavu dnešní rodiny a světa vůbec. Mění se tedy zásadně hodnoty lidí. Dále vymezila rysy rodiny, u kterých došlo dle mého názoru v porovnání s minulostí k velkému posunu, a jsou tedy pro současnou rodinu typické. Jako je změna v postojích k dítěti a v chápání dítěte a dětství, zásahy institucí do rodiny (zejména školy a státu), demokratizace rodiny, změna postavení ženy, problematika změn mužské a ženské role, změna velikosti rodiny, změna chápání manželství, snížená stabilita manželství a rodiny, změny v oblasti reprodukce. Autorka v práci usuzuje, že rodina minulosti v současných demokratických podmínkách existovat nemůže. Sociální změny, které nastaly jako přirozené vyústění demokratického vývoje společnosti a které způsobily současnou přeměnu forem manželství a rodiny, jsou převážně nevratné.

Celkové lze hodnotit tuto diplomovou práci jako výbornou. Autorka cílevědomě a dlouhodobě propracovala dané téma do kompaktní a slohově ucelené práce. Výzkumné šetření vhodně doplňuje dané téma. Formální zpracování této práce je také velmi dobré.

Vzhledem k výše uvedeným faktům a opravdu svědomité a pečlivé práce autorky navrhuji hodnocení této diplomové práce:

=výborně=

prof. PaedDr. Gabriel Švejda, CSc.

České Budějovice 29. 1. 2006